

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07-08-231S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Українська мова за професійним спрямуванням		Ukrainian language (for specific purposes)	
Шифр за ОП	OK 1	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)	
Галузь знань Освіта / Педагогіка	01	Field of knowledge Education/Pedagogy	
Спеціальність Середня освіта (Історія та громадянська освіта)	014.03	Field of Study Secondary education (history and civics)	
Освітня програма: Середня освіта (Історія та громадянська освіта)		Degree Programme: Secondary education (history and civics)	

РІВНЕ – 2025

Силабус навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» спеціальності 014.03 "Середня освіта (Історія та громадянська освіта)", галузі знань 01 "Освіта / Педагогіка". Рівне. НУВГП. 2025. 16 с.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/32158/>

Розробник силабусу:

е-підпис Дзюба Майя Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент.

Силабус схвалений на засіданні кафедри

Протокол № 7 від 20 січня 2025 року

Завідувач кафедри:

е-підпис Малевич Леся Дмитрівна, кандидат філологічних наук, доцент.

Керівник (гарант) ОП:

е-підпис, Прищепя Олена Петрівна, доктор історичних наук, професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ

Протокол № 5 від 24 січня 2025 року.

Голова науково-методичної ради з якості навчально-наукового інституту економіки та менеджменту :

е-підпис Ковшун Наталія Едуардівна, доктор економічних наук, професор.

© Дзюба М.М., 2025

© НУВГП, 2025

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Спеціальність	014.03 – Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Рік навчання, семестр	1 рік, 2 семестр
Кількість кредитів	3
Лекції:	8 год./6 год.
Практичні заняття:	22 год./6 год.
Самостійна робота:	60 год/ 78 год.
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	

<p>Лектор</p> 	<p>Дзюба Майя Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та українознавства</p>
<p>Вікіситет</p>	<p>http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Дзюба_Майя_Миколаївна</p>
<p>ORCID</p>	<p>http:// orcid.org/0000-0002-4229-7047</p>
<p>Як комунікувати</p>	<p>https:// m.m.dziuba@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення – на сторінці дисципліни в системі Moodle</p>
<p>Мета та завдання</p>	
<p>«Українська мова (за професійним спрямуванням)» належить до базових навчальних дисциплін для формування професійної компетенції здобувачів вищої освіти, оскільки мова в сучасному світі є одним із основних інструментів професійної діяльності. Сьогодні фахівець у будь-якій галузі, а особливо педагогіки, повинен мати високу мовну культуру, уміти порозумітися з людьми, спілкуватися як з колегами, так і представниками інших професійних груп різних рівнів, точно, логічно й зрозуміло формулювати думки, досконало володіти термінологією, що можливо тільки за умови глибокого вивчення державної мови.</p> <p>Компетентності, набуті в процесі вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», є основою для ефективного сприйняття і засвоєння навчального матеріалу з інших галузей знань, розвитку абстрактного мислення, реалізації творчого потенціалу майбутніх фахівців.</p> <p>Метою вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, мовнокомунікативної компетентності здобувачів вищої освіти, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить належний мовний рівень майбутнього професійного спілкування.</p> <p>Основні завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування комунікативної компетентності студентів; • набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси; • вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері; • сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики й термінології свого фаху, вибір комунікативно доцільних мовних засобів, послуговування різними типами словників. 	

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1623>

Компетентності

ІК – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності (Історія та громадянська освіта), педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ПК 2. Знання сучасних досліджень в галузі історії.

ПК 3. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки та громадянськознавства; здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.

ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.

ПК 8. Здатність до діалогу та громадянської участі в соціальних процесах.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. *Застосовувати* знання фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та громадянської освіти, *пояснювати* і *характеризувати* історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН 2. *Знати* і *аналізувати* сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної і всесвітньої історії та громадянської освіти; *імплементувати* знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 4. *Демонструвати*, пояснювати цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.

ПРН 5. *Розуміти* й *популяризувати* історико-культурну спадщину регіону, України та світу.

ПРН 6. *Вміти працювати* з джерелами інформації, *інтегрувати* їх у зміст навчання історії та громадянської освіти, *інтерпретувати* відображені в них факти, явища, події.

ПРН 7. *Уміти* оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

ПРН 8. *Володіти* здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти.

ПРН 9. *Цінувати* різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, *керуватися* в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування

ПРН 1. *Застосовувати* знання фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та громадянської освіти, *пояснювати* і *характеризувати* історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН 2. *Знати* і *аналізувати* сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної і всесвітньої історії та громадянської освіти; *імплементувати* знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 4. *Демонструвати*, пояснювати цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.

ПРН 5. *Розуміти* й *популяризувати* історико-культурну спадщину регіону, України та світу.

ПРН 6. *Вміти працювати* з джерелами інформації, *інтегрувати* їх у зміст навчання історії та громадянської освіти, *інтерпретувати* відображені в них факти, явища, події.

ПРН 8. *Володіти* здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти.

ПРН 9. *Цінувати* різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, *керуватися* в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

Лекція, бесіда, метод вправ, практичне заняття, спостереження й аналіз мовних фактів, інформаційно-ілюстративний.

Технології проблемного, проектного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

лекцій – 2, прак. – 2, сам.р. – 6.

Предмет, завдання, теоретичні засади курсу. Місце і роль мови в суспільстві. Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Українська мова у світі. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Українська мова у світі.

Тема 2. Культура мови у професійному спілкуванні

ПРН 4. *Демонструвати*, пояснювати цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.

ПРН 5. *Розуміти* й *популяризувати* історико-культурну спадщину регіону, України та світу.

ПРН 6. *Вміти працювати* з джерелами інформації, *інтегрувати* їх у зміст навчання історії та громадянської освіти, *інтерпретувати* відображені в них факти, явища, події.

ПРН 7. *Уміти* оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

ПРН 8. *Володіти* здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти.

ПРН 9. *Цінувати* різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей,

керуватися в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

Лекція, бесіда, метод вправ, практичне заняття, спостереження й аналіз мовних фактів, інформаційно-ілюстративний. Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

лекцій – 2, прак. – 6, сам.р. – 12.

Мовні норми і культура мови. Типи мовних норм. Вибір слова у мові професійного спілкування. Вибір граматичної форми слова в професійному спілкуванні. Основні синтаксичні і стилістичні норми сучасної української мови. Основні зміни в «Українському правописі» (2019). Словники. Типи словників. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури фахівців готельно-ресторанної галузі. Комп'ютерна лексикографія. Види електронних словників. Функційні стилі української мови та сфера їх застосування. Мова професійного спілкування як функційний різновид української літературної мови.

Тема 3. Сучасна писемна професійна комунікація

ПРН 5. *Розуміти й популяризувати* історико-культурну спадщину регіону, України та світу.

ПРН 6. *Вміти працювати* з джерелами інформації, *інтегрувати* їх у зміст навчання історії та громадянської освіти, *інтерпретувати* відображені в них факти, явища, події.

ПРН 7. *Уміти* оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

ПРН 8. *Володіти* здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти.

ПРН 9. *Цінувати* різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, *керуватися* в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

Лекція, бесіда, метод вправ, практичне заняття, спостереження й аналіз мовних фактів, інформаційно-ілюстративний.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

лекцій – 2, прак. – 4, сам.р. – 9.

Документ як засіб писемної професійної комунікації. Класифікація документів. Національний стандарт України. Реквізити документів. Вимоги до тексту документа.

Документація з кадрово-контрактних питань (резюме, характеристика, рекомендаційний лист, заява, автобіографія, наказ щодо особового складу). Довідково-інформаційні документи (прес-реліз, ділові записки, протокол, витяг із протоколу).

Етикет службового листування. Класифікація листів. Культура сучасного електронного листування.

Професійний контент. Блогосфера.

Тема 4. Усна професійна комунікація

ПРН 1. *Застосовувати* знання фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та громадянської освіти, *пояснювати* і *характеризувати* історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН 2. *Знати* і *аналізувати* сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної і всесвітньої історії та громадянської освіти; *імплементувати* знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 4. *Демонструвати*, пояснювати цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.

ПРН 5. *Розуміти* й *популяризувати* історико-культурну спадщину регіону, України та світу.

ПРН 6. *Вміти працювати* з джерелами інформації, *інтегрувати* їх у зміст навчання історії та громадянської освіти, *інтерпретувати* відображені в них факти, явища, події.

ПРН 7. *Уміти* оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

ПРН 8. *Володіти* здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти.

ПРН 9. *Цінувати* різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, *керуватися* в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

Лекція, бесіда, метод вправ, практичне заняття, спостереження й аналіз мовних фактів, інформаційно-ілюстративний.

Технології проблемного, проектного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

прак.– 4, сам.р. – 9.

Суть і види усної професійної комунікації. Невербальні компоненти спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахової комунікації (ділова бесіда, співбесіда з роботодавцем, телефонна розмова, наради, збори, переговори, дискусії). Етикет ділової телефонної розмови.

Усне публічне мовлення. Мовні засоби переконування. Вимоги до мови публічного виступу. Види і жанри публічного мовлення.

Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій.

Гендерні аспекти професійного спілкування. Особливості онлайн-професійної комунікації.

Тема 5. Проблеми української термінології і науково-технічного перекладу

ПРН 1. *Застосовувати* знання фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та громадянської освіти, *пояснювати* і *характеризувати* історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН 2. *Знати* і *аналізувати* сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної і всесвітньої історії та громадянської освіти; *імплементувати* знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 4. *Демонструвати*, пояснювати цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.

ПРН 5. *Розуміти* й *популяризувати* історико-культурну спадщину регіону, України та світу.

ПРН 6. *Вміти працювати* з джерелами інформації, *інтегрувати* їх у зміст навчання історії та громадянської освіти, *інтерпретувати*

відображені в них факти, явища, події.

ПРН 7. *Уміти* оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

ПРН 8. *Володіти* здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти.

ПРН 9. *Цінувати* різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, *керуватися* в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

Лекція, бесіда, метод вправ, практичне заняття, спостереження й аналіз мовних фактів, інформаційно-ілюстративний.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

лекцій – 2, прак. – 4, сам.р. – 8.

Історія і сучасні проблеми української термінології. Теоретичні засади термінознавства та термінографії. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькогалузева термінологія. Сучасна українська термінологія. Способи творення термінів педагогіки та історії. Труднощі терміновживання. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. Українські електронні термінологічні словники.

Проблеми перекладу наукових текстів. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад. Комп'ютерний переклад.

Тема 6. Мовностилістичні та структурні особливості наукових робіт

ПРН 1. *Застосовувати* знання фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та громадянської освіти, *пояснювати* і *характеризувати* історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН 2. *Знати* і *аналізувати* сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної і всесвітньої історії та громадянської освіти; *імплементувати* знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 4. *Демонструвати*, пояснювати цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.

ПРН 5. *Розуміти* й *популяризувати* історико-культурну спадщину регіону, України та світу.

ПРН 6. *Вміти працювати* з джерелами інформації, *інтегрувати* їх у зміст навчання історії та громадянської освіти, *інтерпретувати* відображені в них факти, явища, події.

ПРН 7. *Уміти* оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

ПРН 8. *Володіти* здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти.

ПРН 9. *Цінувати* різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, *керуватися* в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

Лекція, бесіда, метод вправ, практичне заняття, спостереження й аналіз мовних фактів, інформаційно-ілюстративний.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

прак. – 4, сам.р. – 12.

Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Академічне письмо. Мовні засоби наукового стилю.

Особливості редагування наукових текстів.

Оформлювання результатів наукової діяльності. План і тези як засоби організації розумової праці. Анотація і реферат як жанри академічного письма. Стаття як самостійний науковий твір. Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань. Цитування і плагіат.

Форми та методи навчання

Методи навчання: інформаційно-ілюстративний, метод проблемного викладу, метод вправ, спостереження й аналіз мовних фактів, метод бесіди, методи інтерактивного навчання (ділові ігри, круглі столи тощо), блоковий метод, метод проєктів, кейс-метод, використання комп'ютерних технологій.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Мультимедійні і проєкційні засоби, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення: програми комп'ютерного перекладу, автоматичного редагування, електронні лексикографічні ресурси, друковані дидактичні матеріали.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, виконати індивідуальні, самостійні завдання до практичних занять, вчасно здати модульні контролю знань. У результаті вони зможуть отримати такі **обов'язкові** бали:

- 60 балів – за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять, поточне тестування та самостійну роботу;

- 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).

Усього 100 балів. Підсумковий контроль екзамен.

Шкала оцінювання з детальним розподілом балів наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4868>

Модульний контроль проходить у формі тестування із застосуванням системи Moodle. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,6 балів (12 балів), рівень 2 – 8 запитань по 0,66 балів (5,28 балів), рівень 3 – 2 запитання по 1,36 балів (2,72 балів). Усього – 20 балів.

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за: виконання рефератів, есе дослідницького характеру, наукових тез або статей за темою курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentri-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Шевчук С.В. Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручн. К. : Алерта, 2023.

2. Азарова Л. Є., Радомська Л. А. Українська мова за професійним спрямуванням у таблицях і схемах: підручник. Вінниця: ВНТУ, 2022. 200 с.

3. Українська мова (за професійним спрямуванням): навчальний посібник-практикум / Г. Л. Вознюк, С. З. Булик-Верхола, І. П. Василюшин, М. В. Гнатюк, І. Б. Ментинська, І. Д. Шмілик. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020.

Додаткова література

4. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення. Видання друге, доповнене. К.: КММ, 2019.

5. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016.

6. Дзюба М.М., Малевич Л.Д. Використання мережних ресурсів для формування термінологічної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей // Інформаційні технології і засоби навчання. 2020. Том 76. №2. С. 137-151

7. Дзюба М. Соціальний компонент образу Рівненщини у період російсько-української війни (на матеріалі місцевих медіа). Детермінанти соціально-економічного відновлення держави,

регіонів та суб'єктів господарювання : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції. Рівне, 15 листопада 2024 р.С.699-701.

8. Дзюба М. Український епонімічний термін у міжнародній науковій комунікації. Новий науково-освітній простір з огляду підвищення якості підготовки фахівців у закладах вищої та фахової передвищої освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Рівне–Чернівці, 16 березня 2023 р.) С. 174-177.

9. Дзюба М. Неологізми сучасного українського медіадискурсу як мовна протидія російській агресії 2022/2023 рр. Детермінанти соціально-економічного відновлення держави, регіонів та суб'єктів господарювання: : тези Міжнародної науково-практичної конференції. Рівне, 10 листопада 2023 р.

10. [Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»](https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2704-19) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2704-19>

11. Конституція України. К., 1996.

12. Кулик В. Мовна політика в багатомовних країнах. Закордонний досвід та його придатність для України. Київ: Дух і Літера, 2021. 312 с.

13. Лінгвосвіт сучасної фахової комунікації [Електронний ресурс]: монографія / [І.Колеснікова, Н.Краснопольська, Л. Малевич, В. Товстенко та ін.]. Київ : КНЕУ, 2022. 201 с.

14. Малевич Л.Д., Кочубей А.В. Українська мова (за професійним спрямуванням) : інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення. Рівне : НУВГП, 2008

15. Масенко Л. Мова і суспільство : постколоніальний вимір. К. : ВД "Академія", 2004.

16. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування : навч. посібн. К. : Каравела, 2008.

17. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура фахової мови : навч. посібн. К. : ВЦ «Академія», 2007.

18. Наукова термінологія нового століття: теоретичні і прикладні виміри : збірник наукових праць / відп. ред. Л.Д. Малевич. Рівне : НУВГП, 2016.

19. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови : навч. посібн. з алгоритмічними приписами. 2-ге вид., перероб. та доп. К. : Центр навчальної літератури, 2009.

20. Соціальне у мові та мова в соціумі : колективна монографія /О. Доценко, М. Жуйкова, Н. Кісс та ін. Київ : НаУКМА, 2023.

21. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні; Інститут української мови. К.: Наукова думка, 2019.

22. Шумицька Г. Феномен мовної політики в українській соціолінгвістичній традиції: підходи до його аналізу в регіональному вимірі. *Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej*, 57 Warszawa 2022 Article No. 2679

23. Kozlovska L., Tereshchenko S., Malevych L., Dziuba M., Krasnopolska N., Tkachenko O. The Terminological Tolerance Concept for Economic Media Discourse: The Ukrainian Words vs Borrowed Words // *Proceedings of the III International Scientific Congress 'Society of Ambient Intelligence 2020' (ISC-SAI 2020)*. *Advances in Economics, Business and Management Research*, Volume 129. <https://www.atlantis-press.com/proceedings/isc-sai-20/125937207>

Довідкові інтернет-ресурси

1. www.pravopys.net (Український правопис).
2. <http://kultura-movy.wikidot.com> (Довідник з культури мови).
3. <http://nepravylno-pravylno.wikidot.com> (Довідник з українського слововживання М. Волощак).
4. <http://www.mova.info> (Лінгвістичний довідково-інформаційний портал).
5. <http://www.novamova.com.ua> (Проект розвитку української мови).
6. <http://www.rozum.org.ua> (Словники онлайн).
7. <http://sum.in.ua/> (Онлайн-версія «Словника української мови»).
8. <http://www.clres.com/dict> (Сторінка «Асоціації комп'ютерної лінгвістики» з посиланнями на словники, онтології, частотні списки слів, текстові масиви та інші лінгвістичні ресурси).
9. <https://translate.google.com.ua/> (Онлайн-перекладач).
10. <http://dilovodstvo.wordpress.com/> (Діловодство в Україні).
11. http://bookss.co.ua/book_lingvistichni-osnovi-dokumentoznavstva_799/9_lekciya-12-13-tema-movni-osoblivosti-sluzhbovih-dokumentiv-riznih-grup (Мовні особливості службових документів).
12. <http://ukrbukva.net/1609-Tehnologiya-sozdaniya-redaktirovanie-i-formatirovanie-tekstovogo-dokumenta-v-MS-Word.htmlwww.osvita.org.ua> (Технологія створення, редагування і форматування текстового документа в MS Word).
13. <http://nuwm.edu.ua/publiczna-informacija/normativni-dokumenti/inshi-normativni-dokumenti> (Інструкція з діловодства в Національному університеті водного господарства та природокористування).

Навчально-методична література

06-10-82М Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня всіх спеціальностей НУВГП денної форми навчання [Електронне видання] / Малевич Л.Д., Дзюба М.М. Рівне : НУВГП, 2023. 57 с.

<https://ep3.nuwm.edu.ua/26291/>

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, формувати власну думку та приймати рішення, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел, ораторські та комунікативні навички, здатність дотримуватись норм професійної етики, навички ефективної роботи у колективі, уміння налагоджувати контакти у сфері професійної діяльності.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/> . Згідно з цим документом реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перескладання модульних контролів здійснюється згідно з <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/15311>

Оголошення стосовно дедлайнів складання та перескладання оприлюднюються на навчальній платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням про неформальну освіту(<http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>).

При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами цієї дисципліни/освітньої програми та перевірялися в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю студент позбавляється подальшого права складати матеріал і в нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка відповідно до ступеня порушення.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведено у розділі ЯКІСТЬ ОСВІТИ на офіційному веб-сайті університету: <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (довідка про хворобу, інша поважна причина) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1623>

Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але винятково з навчальною метою з цієї дисципліни.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

У НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування

<http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>

- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування

<http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.

- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі освіти мають доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

<https://www.ufu-muenchen.de/uk>

<https://www.fas.harvard.edu/pages/degree-programs-courses>

*Лектор
доцент*

Дзюба М.М., кандидат філологічних наук,

кафедри журналістики та

українознавства

Автор
Доцент КЖУ

Майя ДЗЮБА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №348
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000009B6C3700C8C2C100